

العِبْرَةُ

تاریخ ابن خلدون

جلد چهارم

تألیف

ابوزید عبدالرحمان بن محمد «ابن خلدون»

ترجمہ

عبدالمحمد آیتی

پڑھشکادہ علوم انسانی، مطالعات زندگی

تہران، ۱۳۸۳

ابن خلدون، عبدالرحمن بن محمد، ۷۳۲ - ۸۰۸ ق.

[العبر. فارسی]

العبر: تاریخ ابن خلدون / تألیف ابوزید عبدالرحمن بن محمد «ابن خلدون»: ترجمه عبدالمحمد آیتی. - تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۳.

ج ۶ - (پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی): ۸۲-۲؛ ۸۲-۳؛ ۸۲-۴؛ ۸۲-۵؛ ۸۲-۶؛ ۸۲-۷

ISBN 964-426-035-x (دوره)

ISBN 964-426-209-3 (ج ۲) ISBN 964-426-208-5 (ج ۱)

ISBN 964-426-123-2 (ج ۴) ISBN 964-426-122-4 (ج ۳)

ISBN 964-426-125-9 (ج ۶) ISBN 964-426-124-0 (ج ۵)

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

Abd al-Rahman Ibn khaldun: kitab al-Ibar.

ص.ع. لاتینی شده:

چاپ دوم.

۱. اسلام - تاریخ. ۲. تاریخ جهان - متون قدیمی تا قرن ۱۴. ۳. ایران - تاریخ. الف. آیتی،

عبدالمحمد، ۱۳۰۵ - ، مترجم. ب. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. ج. عنوان. د.

عنوان: تاریخ ابن خلدون. ه. عنوان: العبر. فارسی.

۹۰۹/۰۹۱۷۶۷ DS۲۵/۶۳/الف ۲ ع ۲۰۴۱

۱۳۸۳

۶۸۹-۸۲ م

کتابخانه ملی ایران

العبر: تاریخ ابن خلدون (جلد چهارم)

تألیف ابوزید عبدالرحمان بن محمد «ابن خلدون»

ترجمه عبدالمحمد آیتی

ناشر: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مدیر نشر: رحمت الله رحمت پور

چاپ اول: ۱۳۶۸

چاپ دوم: ۱۳۸۳

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

ناظر چاپ: سید ابراهیم سیدعلی

چاپ و صحافی: چاپ بهمن

ردیف انتشار: ۵-۸۳

حق چاپ برای پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی محفوظ است.

شابک ۹۶۴-۴۲۶-۰۳۵-x (دوره)

شابک ۹۶۴-۴۲۶-۱۲۳-۲

نشانی: تهران، صندوق پستی: ۶۴۱۹-۱۴۱۵۵، تلفن: ۳-۸۰۴۶۸۹۱، فاکس: ۸۰۳۶۳۱۷

فهرست مطالب

سی و هفت	مقدمه
۱	خبر از دولت سلجوقیان
۳	ابتدای دولت سلجوقی
۹	پادشاهی طغرلیک
۹	استیلای طغرلیک بر خوارزم
۱۰	خروج طغرلیک به ری و تصرف او بلاد جبل را
۱۲	استیلای طغرلیک بر اصفهان
۱۳	رسیدن طغرلیک به بغداد و خواندن خطبه به نام او
۱۶	رفتن طغرلیک از بغداد به موصل
۱۷	وفات سلطان طغرلیک
۱۹	پادشاهی سلطان آلب ارسلان
۱۹	دستگیری و قتل عمیدالملک کندی
۲۰	استیلای آلب ارسلان بر ختلان و چغانیان
۲۱	استیلای آلب ارسلان بر آنی و دیگر بلاد نصرانیان
۲۲	استیلای آلب ارسلان بر حلب
۲۳	نبرد آلب ارسلان در خلاط و اسارت پادشاه روم
۲۵	کشته شدن آلب ارسلان
۲۷	پادشاهی سلطان ملکشاه پسر آلب ارسلان
۲۸	فتنه قاورت صاحب کرمان و کشته شدن او
۲۹	استیلای سلجوقیان بر دمشق و محاصره مصر سپس استیلای تتش بن آلب ارسلان بر دمشق
۳۱	ذکر عصیان تکش بر برادرش ملکشاه

شش تاریخ ابن خلدون

- ۳۲ سفارت شیخ ابواسحاق شیرازی از سوی خلیفه
- ۳۲ پیوستن بنی جمیر به سلطان ملکشاه و حرکت فخرالدین برای فتح دیار بکر
- ۳۳ استیلای ابن جهیر بر موصل
- فتح سلیمان بن قُتُمُش انطاکیه را و خبر از کشته شدن او و کشته شدن مسلم بن قریش و
- ۳۴ استیلای تتش بر حلب
- ۳۵ استیلای ابن جهیر بر دیاربکر
- ۳۶ استیلای سلطان ملکشاه بر حلب و امارت آقسنقر بر آن
- ۳۷ خبر عروسی
- ۳۸ استیلای سلطان ملکشاه بر ماوراءالنهر
- ۳۹ عصیان سمرقند و فتح آن بار دیگر
- ۴۰ استیلای تتش بر حمص و غیر آن از سواحل شام
- ۴۱ تصرف یمن
- ۴۱ کشته شدن نظام الملک وزیر
- ۴۵ پادشاهی برکیارق و محمود پسران ملکشاه
- ۴۶ نزاع میان برکیارق و برادرش محمود
- ۴۷ کشته شدن تاج الملک
- ۴۷ نزاع میان تتش بن آلب ارسلان و برکیارق
- ۴۸ کشته شدن اسماعیل بن یاقوتی
- ۴۹ هلاکت توانشاه بن قاورت بک
- ۴۹ وفات المقتدی بامرالله و خلافت المستظهر بالله و خطبه به نام برکیارق
- ۵۰ استیلای تتش بر بلاد بعد از کشته شدن آقسنقر و هزیمت برکیارق
- ۵۱ نبرد میان برکیارق و تتش و کشته شدن تتش
- ۵۱ استیلای گُزُوقا بر موصل
- ۵۲ استیلای ارسلان اَزْغُون برادر سلطان ملکشاه بر خراسان و کشته شدن او
- ۵۴ امارت سلطان سنجر بر خراسان
- ۵۴ ظهور مخالفان در خراسان
- ۵۵ آغاز دولت خوارزمشاه

فهرست مطالب هفت

- ۵۶ استیلای فرنگان انطاکیه و بلاد دیگر از سواحل شام
- ۵۷ عصیان امیر انر و قتل او
- ۵۸ استیلای فرنگان بر بیت المقدس
- ۵۹ ظهور سلطان محمد بن ملکشاه و خطبه به نام او در بغداد و جنگ‌های او با برادرش برکیارق
- ۶۱ کشته شدن بلاسانی
- ۶۲ بار دیگر خطبه در بغداد به نام برکیارق
- نبرد نخستین میان برکیارق و محمد و کشته شدن گوه‌رآیین و هزیمت برکیارق و خطبه
- ۶۲ به نام محمد
- ۶۴ حرکت برکیارق به خراسان و منهزم شدن او از برادرش سنجر و کشته شدن امیرداد حبشی
- نبرد دوم میان برکیارق و محمد و هزیمت محمد و کشته شدن وزیرش مؤیدالملک و
- ۶۵ خطبه به نام برکیارق
- ۶۷ رفتن برکیارق از بغداد و دخول محمد و سنجر بدان شهر
- ۶۷ کشتن برکیارق باطنیان را
- ۶۹ نبرد سوم میان برکیارق و محمد سپس صلح میان ایشان
- ۷۰ شکستن پیمان صلح و نبرد چهارم میان برکیارق و محمد و محاصره کردن محمد اصفهان را
- ۷۲ حرکت فرمانروای بصره به شهر واسط و بارگشتن از آن
- مرگ کربوقا صاحب موصل و استیلای جکرمش بر آن و استیلای سقمان پسر ارتق بر
- ۷۴ حصن کیفا
- ۷۵ خبر ینال در عراق
- ۷۶ رسیدن گُمُشتکین قیصری شحنه به بغداد و فتنه میان او و ایلغازی و جنگ‌های او
- ۷۷ جنگ میان برکیارق محمد پسران ملکشاه
- ۷۸ استیلای بُلک ابن بهرام بن ارتق بر شهر عانه
- ۷۹ صلح میان سلطان برکیارق و سلطان محمد
- ۸۰ نبرد سقمان و جکرمش با فرنگان
- ۸۱ وفات برکیارق و حکومت پسرش ملکشاه
- ۸۲ محاصره سلطان محمد موصل را
- ۸۳ استیلای سلطان محمد بر بغداد و خلع ملکشاه پسر برادرش و کشتن او ایاز را

هشت تاریخ ابن خلدون

- ۸۵ استیلای سُقمان بن اَزْتُق بر ماردین
- ۸۶ خروج مَنگُوئِزُس بر سلطان محمد بن ملکشاہ
- ۸۷ قتل فخرالملک بن نظامالملک
- ۸۷ حکومت چاولی سکاوو بر موصل و مرگ جکِرْمِش
- ۹۰ کشته شدن صدقہ بن مزید
- ۹۰ آمدن ابن عمار صاحب طَرابُلُس نزد سلطان محمد بن ملکشاہ
- ۹۱ گرفتن مودود بن انوشتکین موصل را از چاولی
- کشته شدن مودود بن انوشتکین صاحب موصل در جنگ با فرنگان و امارت بُرْسُقِی به جای او
- ۹۵ آمدن لشکرها به قتال ایلغازی و طغتنکین
- ۹۸ امارت چیوش بک و مسعود پسر سلطان محمد بر موصل
- ۹۹ امارت چاولی سکاوو بر فارس و اخبار او در آن سرزمین و وفات او
- ۱۰۲ پادشاهی محمود بن محمد بن ملکشاہ
- ۱۰۳ حرکت ملک مسعود و چیوش بک به عراق
- ۱۰۵ خروج ملک طغرل بر ضد برادرش سلطان محمود
- ۱۰۶ فتنه سلطان محمود با عمش سنجر
- ۱۰۹ تسلط علی بن سُکمان بر بصره
- ۱۱۰ استیلای گرجیان بر تغلیس
- ۱۱۰ نبرد میان سلطان محمود و برادرش مسعود
- ۱۱۲ حکومت آقسنقر بر سقی بر موصل سپس بر واسط
- ۱۱۲ کشته شدن چیوش بک و ابوطالب کمال سمیرمی
- ۱۱۳ بازگشت ملک طغرل به فرمان برادرش سلطان محمود
- ۱۱۴ کشته شدن وزیر سلطان محمود بن محمد
- ۱۱۴ پیروزی یافتن سلطان محمود بن محمد بر گرج
- ۱۱۵ عزل بُرْسُقِی از شحنگی عراق و امارت یَرْنُقُش زکوی
- ۱۱۵ آغاز کار بنی اقسنقر و حکومت عمادالدین زنگی در بصره
- ۱۱۶ استیلای بر سقی بر حلب

- ۱۱۶ حرکت طغرل و دُبیس بر عراق
- ۱۱۷ کشته شدن برسقی و حکومت پسرش عزالدین مسعود بر موصل
درگذشت عزالدین بن برسقی و امارت عمادالدین زنگی بر موصل و اعمال آن و استیلای
او بر حلب
- ۱۱۹ آمدن سلطان سنجر به ری، سپس آمدن سلطان محمود به بغداد
- ۱۲۲ پادشاهی مسعود بن محمد
- ۱۲۴ منازعه سلطان مسعود و برادرزاده اش داود و استیلای او بر همدان
- ۱۲۵ هزیمت سلطان مسعود
- ۱۲۶ هزیمت ملک داود بن محمود و استیلای طغرل بن محمد بر کشور
- ۱۲۷ بازگشت سلطان مسعود به پادشاهی و هزیمت ملک طغرل
- ۱۲۸ بازگشت طغرل به بلاد جبل و هزیمت سلطان مسعود بن محمد
- ۱۲۸ مرگ طغرل و استیلای مسعود بر کشور
- فتنه میان خلیفه المسترشد و سلطان مسعود و کشته شدن خلیفه و خلافت پسرش
الراشد بالله
- ۱۲۹ خلافت میان الراشد بالله و سلطان مسعود بن محمد بن ملکشاه
- ۱۳۱ محاصره بغداد و رفتن الراشد بالله به موصل و خلع او و خلافت المقتفی لامرالله
- ۱۳۲ فتنه میان سلطان مسعود بن محمد بن ملکشاه و ملک داود بن محمود بن محمد
- ۱۳۴ جنگ سلطان سنجر با خوارزمشاه
- ۱۳۶ استیلای قراسنقر صاحب آذربایجان بر بلاد فارس
- ۱۳۷ حرکت چهاردانگی به عراق
- ۱۳۷ هزیمت سلطان سنجر در برابر ختا و غلبه ایشان بر ماوراءالنهر
- ۱۴۰ اخبار خوارزمشاه در خراسان و صلح او با سنجر
- ۱۴۱ صلح عمادالدین زنگی با سلطان مسعود
- ۱۴۱ عصیان فرمانروای فارس و فرمانروای ری
- ۱۴۲ کشته شدن طغایرک و عباس
- ۱۴۳ کشته شدن بوزابه فرمانروای فارس
- ۱۴۳ عصیان امرا بر سلطان مسعود بن محمد بن ملکشاه

ده تاریخ ابن خلدون

- ۱۴۶ پادشاهی ملکشاه بن محمود
- ۱۴۷ غلبه عز بر خراسان و هزیمت سلطان سنجر
- ۱۵۰ استیلای مؤید بر نیشابور و غیر آن
- ۱۵۱ استیلای اینانج بر ری
- ۱۵۱ خبر از سلیمان شاه و حبس او در موصل
- ۱۵۲ فرار سلطان سنجر از اسارت
- ۱۵۳ محاصره سلطان محمد بغداد را
- ۱۵۴ وفات سلطان سنجر بن ملکشاه
- ۱۵۵ منازعه میان ایتاق و مؤید
- ۱۵۵ منازعه میان سنقر عزیزی و مؤید و کشته شدن او
- ۱۵۶ بار دیگر بازگشت غزان به خراسان و ویران شدن نیشابور به دست مؤید آی ابه
- ۱۵۷ استیلای ملکشاه بن محمود بر خوزستان
- ۱۵۹ وفات سلطان محمد و حکومت عمش سلیمان شاه
- ۱۶۰ درگذشت المقتفی لامرالله و خلافت المستنجد بالله
- ۱۶۰ اتفاق مؤید با محمود خاقان
- ۱۶۱ نبرد میان لشکر خوارزمشاه و ترکان برزی
- ۱۶۲ وفات ملکشاه بن محمود
- ۱۶۳ پادشاهی ارسلان بن طغرل
- ۱۶۵ جنگ میان ایلدگز و اینانج
- ۱۶۶ فتنه در نیشابور و خراب شدن آن
- ۱۶۷ فتح کردن مؤید طوس و دیگر شهرها را
- ۱۶۷ جنگ میان مسلمانان و گرجیان
- ۱۶۸ تصرف مؤید آی ابه حوالی قومس را و خطبه به نام سلطان ارسلان در خراسان
- ۱۶۸ راندن ترکان قارقلی از ماوراءالنهر
- ۱۶۹ استیلای سنقر بر طالقان و غرجستان
- ۱۶۹ کشته شدن فرمانروای هرات
- ۱۷۰ تصرف شاه مازندران قومس و بسطام را و وفات او

فهرست مطالب یازده

- ۱۷۰ محاصره مؤید نسا را
- ۱۷۰ جنگ میان محمد جهان پهلوان و صاحب مراغه
- ۱۷۱ تصرف شمله فارس را و اخراج او از آن
- ۱۷۱ تصرف ایلدگز ری را
- ۱۷۱ وفات صاحب کرمان و اختلاف میان فرزندانش
- وفات خوارزمشاه ارسلان بن اتسز و حکومت پسرش سلطان شاه و منازعه او با
- ۱۷۲ برادر بزرگش علاءالدین تکش
- ۱۷۳ وفات اتابک شمس‌الدین ایلدگز و حکومت پسرش محمد پهلوان
- ۱۷۵ پادشاهی طغرل بن ارسلان
- ۱۷۶ وفات محمد جهان پهلوان بن ایلدگز و امارت برادرش قزل ارسلان
- ۱۷۶ کشته شدن قزل ارسلان و حکومت پسر برادرش قتلغ
- ۱۷۶ کشته شدن سلطان طغرل و تصرف خوارزمشاه ری را و وفات برادرش سلطان شاه
- ۱۷۷ تصرف گرجیان دوین را
- ۱۷۷ کشته شدن کوکجه در بلاد جبل
- ۱۷۸ آمدن صاحب مراغه و صاحب اربل به آذربایجان
- ۱۷۸ وفات صاحب مازندران و اختلاف میان فرزندانش
- ۱۷۸ تصرف ابوبکر بن پسر جهان پهلوان مراغه را
- ۱۷۹ استیلای منگلی بر بلاد جبل و اصفهان و جز آن...
- ۱۸۲ خاندان انوشتکین
- ۱۸۴ پادشاهی اتسز
- ۱۸۴ وفات محمد بن انوشتکین و پادشاهی پسرش اتسز
- ۱۸۴ جنگ میان سلطان سنجر و اتسز خوارزمشاه
- ۱۸۵ شکست سلطان سنجر از ترکان ختا و تصرف ایشان ماوراءالنهر را
- ۱۸۷ پادشاهی ایل ارسلان
- ۱۸۸ پادشاهی علاءالدین تکش
- ۱۸۸ کشته شدن سلطان طغرل و تصرف خوارزمشاه ری را
- ۱۹۳ کشته شدن سلطان طغرل و تصرف خوارزمشاه ری را

دوازده تاریخ ابن خلدون

- ۱۹۵ وفات ملک‌شاه پسر خوارزمشاه تکش
- ۱۹۶ شکست لشکر ختا از غوریان
- ۱۹۷ تصرف خوارزمشاه تکش ری و بلاد جبل را
- ۱۹۸ پادشاهی محمد خوارزمشاه
- استیلای ملک غور بر اعمال خوارزمشاه محمدبن تکش در خراسان و بازپس گرفتن او
- ۱۹۹ بار دیگر آن بلاد را سپس محاصره هرات
- ۲۰۴ محاصره کردن شهاب‌الدین غوری محمد خوارزمشاه را...
- ۲۰۵ استیلای خوارزمشاه بر بلاد غور در خراسان
- ۲۰۸ استیلای محمد خوارزمشاه بر ترمذ و تسلیم آن به ختا
- ۲۰۸ استیلای محمد خوارزمشاه بر طالقان
- ۲۰۹ استیلای محمد خوارزمشاه بر مازندران و اعمال آن
- ۲۱۰ استیلای محمد خوارزمشاه بر ماوراءالنهر و قتال او با ختا...
- ۲۱۱ کشته شدن ابن خرمیل و استیلای محمد خوارزمشاه بر هرات
- ۲۱۳ استیلای خوارزمشاه بر فیروزکوه و دیگر بلاد خراسان
- ۲۱۳ شکست لشکر ختا
- ۲۱۴ عصیان سلطان سمرقند
- ۲۱۴ نیرومند شدن ترکان ختایی
- ۲۱۶ استیلای خوارزمشاه بر کرمان و مکران و سند
- ۲۱۷ استیلای خوارزمشاه بر غزنه و اعمال آن
- ۲۱۷ استیلای خوارزمشاه بر بلاد جبل
- ۲۱۹ طلب کردن خطبه و امتناع خلیفه از آن
- ۲۲۰ تقسیم کردن سلطان محمد خوارزمشاه کشور خود را میان فرزندان
- ۲۲۱ اخبار ترکان خاتون مادر سلطان محمدبن تکش
- ۲۲۲ خروج تاتار و غلبه ایشان بر ماوراءالنهر...
- ۲۲۴ حرکت سلطان خوارزمشاه به خراسان سپس طبرستان و مرگ او
- ۲۲۶ آمدن مغولان بعد از هلاکت خوارزمشاه از عراق به آذربایجان...
- ۲۲۹ اخبار خراسان بعد از هلاکت خوارزمشاه

	اخبار سلطان جلال‌الدین منکبرنی با مغولان بعد از هلاکت محمد خوارزمشاه و
۲۳۲	استقرار او در غزنه
۲۳۳	استیلای مغولان بر شهر خوارزم
۲۳۴	خبر اینانج والی بخارا و غلبه او بر خراسان سپس فرار او از برابر مغولان
۲۳۵	خبر رکن‌الدین غورسانچتی پسر سلطان محمد خوارزمشاه
۲۳۵	خبر از غیاث‌الدین پیرشاه پسر سلطان محمد خوارزمشاه و رفتن او به کرمان
۲۳۷	اخبار سلطان جلال‌الدین منکبرنی و هزیمت او از تاتار و بازگشت او به هند
۲۳۹	اخبار جلال‌الدین در هند
۲۴۰	احوال عراق و خراسان در زمان حکومت غیاث‌الدین
۲۴۱	رسیدن جلال‌الدین از هند به کرمان و اخبار او در فارس و عراق...
۲۴۲	استیلای پسر اینانج بر نسا
۲۴۳	رفتن جلال‌الدین به خوزستان و نواحی بغداد
۲۴۴	ذکر شرف‌الملک وزیر
۲۴۴	بازگشت مغولان به ری و همدان و بلاد جبل
۲۴۵	وقایع آذربایجان پیش از رفتن جلال‌الدین به آنجا
۲۴۷	تاراج شهر بیلقان
۲۴۷	استیلای جلال‌الدین بر آذربایجان و جنگ او با گرج
۲۴۹	فتح سلطان شهر گنجه را و به زنی گرفتن او دختر ازبک را
۲۵۰	استیلای جلال‌الدین بر تفلیس پس از هزیمت گرج
۲۵۲	عصیان فرمانروای کرمان و حرکت سلطان به سوی او
۲۵۳	حرکت سلطان جلال‌الدین به خلاط و محاصره آن
۲۵۴	دخول گرج به تفلیس و آتش زدن آن
۲۵۵	اخبار سلطان جلال‌الدین با اسماعیلیه
۲۵۶	استیلای حسام‌الدین نایب خلاط بر خوی
۲۵۶	واقعه سلطان با مغولان در اصفهان
۲۵۷	رمیدگی میان سلطان جلال‌الدین و برادرش غیاث‌الدین
۲۵۹	عصیان یاران خاندان محمد جهان پهلوان

چهارده تاریخ ابن خلدون

- ۲۵۹ واقعه میان نایب خلاط و وزیر
- ۲۶۰ فتوحات وزیر در آذربایجان و اران
- ۲۶۲ اخبار وزیر در خراسان
- ۲۶۳ حکومت نسا و عزل ضیاءالملک
- ۲۶۴ خبر عزالدین بلبان خلخالی
- ۲۶۵ آگاهی سلطان از خطاهای شرفالملک وزیر
- ۲۶۶ رسیدن قفچاق به خدمت سلطان
- ۲۶۶ استیلای سلطان بر اعمال گشتاسبی
- ۲۶۷ آمدن شروانشاه فریدون بن فربرز نزد جلالالدین
- ۲۶۷ رفتن سلطان به بلاد گرج و محاصره او قلعه بهرام را
- ۲۶۸ حرکت سلطان به خلاط و محاصره آن
- ۲۷۰ واقعه سلطان جلالالدین با الملک الاشرف و کیقباد و منهزم شدن او
- ۲۷۰ ذکر حوادثی که در ایام محاصره خلاط رخ داد
- ۲۷۳ رسیدن جهان پهلوان ازبک از هند
- ۲۷۳ رسیدن مغولان به آذربایجان
- ۲۷۵ استیلای مغولان بر تبریز و گنجه
- ۲۷۶ برافتادن وزیر و قتل او
- ۲۷۶ بازگشت سلطان به گنجه
- ۲۸۱ دیگر خاندان‌های سلجوقی
- ۲۸۱ خبر از دولت بنی تتش بن الب ارسلان در بلاد شام...
- ۲۸۳ کشته شدن تاج‌الدوله تتش
- ۲۸۴ استیلای رضوان بن تتش بر حلب
- ۲۸۶ استیلای دقاق بن تتش بر دمشق
- ۲۸۶ فتنه میان دقاق و برادرش رضوان
- ۲۸۷ استیلای دقاق بر رجه
- ۲۸۸ درگذشت دقاق و حکومت برادرش بکتاش
- ۲۸۸ جنگ میان طغتكین و فرنگان

فهرست مطالب پانزده

۲۸۹	حرکت رضوان فرمانروای حلب به محاصره نصیبین
۲۹۰	استیلای فرنگان بر افامیه
۲۹۲	استیلای طغتكین بر بصره
۲۹۲	غز و طغتكین و عزیمت او
۲۹۳	عصیان طغتكین بر سلطان محمد
۲۹۵	وفات رضوان بن تتش صاحب حلب و حکومت پسر الب ارسلان اُخرَس هلاکت لؤلؤ خادم و استیلای ایلغازی سپس کشته شدن الب ارسلان و حکومت سلطان شاه
۲۹۵	شاه
۲۹۶	هزیمت طغتكین در برابر فرنگان
۲۹۷	نبرد فرنگان در دمشق
۲۹۷	مرگ طغتكین و حکومت پسرش بوری
۲۹۸	به اسارت گرفتن تاج الملوک بوری دیسین صدقه را
۲۹۹	مرگ تاج الملوک بوری صاحب دمش و حکومت پسرش شمس الملوک اسماعیل
۲۹۹	استیلای شمس الملوک بر چند قلعه
۳۰۰	کشته شدن شمس الملوک و حکومت برادرش شهاب الدین محمود
۳۰۱	استیلای شهاب الدین محمود بر حمص
۳۰۲	استیلای عمادالدین زنگی بر حمص و جز آن بر اعمال دمشق
۳۰۳	کشته شدن شهاب الدین محمود بن تاج الملوک و حکومت برادرش محمد
۳۰۳	استیلای عمادالدین زنگی بر بعلبک و محاصره کردن او دمشق را
۳۰۴	وفات جمال الدین محمد بوری و حکومت پسرش مجیرالدین ابق
۳۰۵	رفتن فرنگان به محاصره دمشق
۳۰۶	استیلای نورالدین محمد العادل بر دمشق و انقراض دولت بنی تتش
۳۰۷	خبر از دولت قُطلمُش و پسرانش ملوک قونیه و بلاد روم از سلجوقیان...
۳۰۹	استیلای قلیچ ارسلان بر موصل
۳۱۱	جنگ میان قلیچ ارسلان بن سلیمان و فرنگان
۳۱۱	کشته شدن قلیچ ارسلان و حکومت پسرش مسعود
۳۱۲	استیلای مسعود بن قلیچ ارسلان بر ملطیه...

شانزده تاریخ ابن خلدون

- ۳۱۲ وفات مسعود بن قلیج ارسلان و حکومت پسرش قلیج ارسلان
- ۳۱۳ حرکت نورالدین العادل به بلاد قلیج ارسلان
- ۳۱۴ حرکت صلاح‌الدین برای نبرد با قلیج ارسلان بن مسعود
- ۳۱۵ تقسیم کردن قلیج ارسلان بن مسعود کشور خود را میان پسرانش
- ۳۱۶ مرگ قلیج ارسلان و حکومت پسرش غیاث‌الدین کیخسرو
- ۳۱۷ استیلای رکن‌الدین سلیمان بن قلیج ارسلان بر قونیه و بیشتر روم و فرار غیاث‌الدین
- ۳۱۷ وفات رکن‌الدین سلیمان و حکومت پسرش قلیج ارسلان بن سلیمان
- ۳۱۷ استیلای غیاث‌الدین کیخسرو بر بلاد روم
- ۳۱۸ کشته شدن غیاث‌الدین کیخسرو و حکومت پسرش کیکاوس
- ۳۱۹ حرکت کیکاوس به حلب...
- ۳۲۰ مرگ کیکاوس و حکومت برادرش کیقباد
- ۳۲۰ فتنه میان کیقباد و صاحب آمد که از بنی ارتق بود...
- ۳۲۱ استیلای کیقباد بن کیخسرو بر شهر اَرزَنگان
- ۳۲۱ نبرد میان کیقباد بن کیخسرو و جلال‌الدین خوارزمشاه
- ۳۲۲ حرکت ابن ایوب به سوی علاء‌الدین کیقباد و هزیمت او
- ۳۲۲ مرگ کیقباد و حکومت پسرش کیخسرو
- ۳۲۳ وفات غیاث‌الدین و حکومت پسرش کیقباد
- ۳۲۴ وفات کیقباد و پادشاهی پسرش کیکاوس
- ۳۲۵ استیلای تاتار بر قونیه
- ۳۲۶ خلاف میان عزالدین کیکاوس و برادرش قلیج ارسلان و استیلای قلیج ارسلان بر ملک
- ۳۲۷ خبر از عزالدین کیکاوس
- ۳۲۷ کشته شدن رکن‌الدین قلیج ارسلان و حکومت پسرش کیخسرو
- ۳۲۸ استیلای الملک‌الظاهر بَیْبِرس پادشاه مصر بر قیساریه و کشته شدن معین‌الدین پروانه
- ۳۲۸ خلع کیخسرو سپس کشته شدن او
- خبر از بنی سکمان موالی سلجوقیان ملوک خلاط و بلاد ارمنیه سپس حکومت موالی
- ۳۲۹ ایشان بعد از ایشان و آغاز کار و سرانجام امورشان
- ۳۳۲ وفات شاه ارمن سکمان و حکومت بکتر از موالی پدرش

- ۳۳۳ مرگ بکتمر و حکومت اقسنقر
- ۳۳۳ وفات اقسنقر و حکومت محمدبن بکتمر
- ۳۳۴ فروافتادن پسر بکتمر و استیلای بلبان بر خلاط...
- اخبار فرنگان در باب تصرف ایشان سواحل شام و ثغور آن را و چگونگی غلبه ایشان بر آن دیار و آغاز کار و سرانجامشان
- ۳۳۵
- ۳۳۸ استیلای فرنگان بر معرةالنعمان
- ۳۳۹ حرکت سپاهیان مصر به جنگ فرنگان
- ۳۳۹ نبرد کمشتکین دانشمند با فرنگان
- ۳۴۰ محاصره فرنگان قلعه جيله را
- ۳۴۲ استیلای فرنگان بر سروج و قيساريه و غير آن
- ۳۴۲ محاصره فرنگان طرابلس و شهرهای دیگر را
- ۳۴۳ محاصره فرنگان عسقلان را و جنگ‌هایشان با سپاه مصر
- ۳۴۴ استیلای فرنگان بر جبيل و عكا
- ۳۴۵ غز و امرای سلجوقی با فرنگان
- ۳۴۶ نبرد فرنگان با رضوان پسر تنش صاحب حلب
- ۳۴۷ نبرد فرنگان با سپاهیان مصر
- ۳۴۷ نبرد فرنگان با طغتكین
- ۳۴۸ استیلای فرنگان بر حصن افاميه
- ۳۴۹ محاصره فرنگان طرابلس را
- ۳۵۰ خبر کنت صاحب رها با چاولی و با صاحب انطاکیه
- ۳۵۲ نبرد فرنگان با طغتكین
- ۳۵۳ استیلای فرنگان بر طرابلس و بیروت و صيدا و جبيل و بانياس
- ۳۵۴ استیلای مردم مصر بر عسقلان
- ۳۵۵ استیلای فرنگان بر حصن الاثارب و جز آن
- ۳۵۶ حرکت امیران سلجوقی به نبرد فرنگان
- ۳۵۷ محاصره فرنگان شهر صور را
- ۳۵۸ اخبار مودود با فرنگان و کشته شدن او و وفات فرمانروای انطاکیه

هجده تاریخ ابن خلدون

- ۳۵۹ اخبار برسقی با فرنگان
- ۳۵۹ جنگ میان سلطان محمد بن ملک‌شاه و فرنگان
- ۳۶۱ درگذشت پادشاه فرنگان و اخبار ایشان بعد از او با مسلمانان
- ۳۶۳ بازپس گرفتن رها از فرنگان
- ۳۶۴ استیلای فرنگان بر خرت‌بوت و بازپس گرفته شدن آن از ایشان
- ۳۶۴ استیلای فرنگان بر شهر صور
- ۳۶۵ فتح اقسنقر برسقی کفرطاب را و انهزام او از فرنگان
- ۳۶۶ نبرد میان طغتكین و فرنگان
- ۳۶۷ به هزیمت رفتن صاحب طرابلس
- ۳۶۷ فتح فرمانروای دمشق بانیاس را
- ۳۶۸ استیلای شمس‌الملوک بر شقیف تیرون
- ۳۶۸ استیلای فرنگان بر جزیره جریه در افریقیه
- ۳۶۹ فتح فرمانروای دمشق قلاع فرنگان را
- ۳۷۰ استیلای فرنگان بر طرابلس غرب
- ۳۷۱ استیلای فرنگان بر مهدیه
- ۳۷۴ استیلای فرنگان بر بونه و مرگ روجار صاحب صقلیه و پادشاهی پسرش گیوم
- ۳۷۴ استیلای فرنگان بر عسقلان
- ۳۷۵ شورش مسلمانان در شمال افریقا بر فرنگانی که آن بلاد را تصرف کرده بودند
- ۳۷۶ بازپس گرفتن عبدالؤمن مهدیه را از فرنگان
- ۳۷۸ محاصره فرنگان اسدالدین شیرکوه را در بلبیس
- ۳۷۹ محاصره فرنگان قاهره را
- ۳۸۱ محاصره فرنگان شهر دمیاط را
- ۳۸۲ استیلای فرنگان بر قسطنطنیه
- ۳۸۴ خبر از دولت بنی اُرتق و حکومت ایشان بر ماردین و دیاربکر...
- ۳۸۶ استیلای سقمان بن ارتق بر ماردین
- ۳۸۷ وفات سقمان بن ارتق و حکومت برادرش ایلغازی به جای او در ماردین
- ۳۸۸ نافرمانی‌های ایلغازی و اسارت او سپس آزادیش

فهرست مطالب نوزده

- ۳۹۱ استیلای ایلغازی بر حلب
- ۳۹۲ نبرد ایلغازی با فرنگان
- ۳۹۳ عصیان سلیمان بن ایلغازی در حلب
- ۳۹۴ واقعهٔ بلک بن بهرام با ژوسلین صاحب رها
- ۳۹۴ وفات ایلغازی و حکومت پسرش تمرناش بعد از او
- ۳۹۶ وفات تمرناش و حکومت پسرش البی
- ۳۹۶ حکومت حسام‌الدین بولوق ارسلان بن ایلغازی بن البی
- ۳۹۷ وفات بولوق و حکومت برادرش ارتق
- ۳۹۷ کشته شدن بکش و استبداد ناصرالدین ارتق ارسلان...
- خبر از دولت زنگی بن آقسنقر از موالی سلجوقیان در جزیره و شام و آغاز کار و سرانجام احوالشان
- ۴۰۱ استقرار عمادالدین زنگی در شحنگی بغداد
- ۴۰۵ فرمانروایی عمادالدین زنگی در موصل و اعمال آن
- ۴۰۷ استیلای اتابک عمادالدین زنگی بر حلب
- ۴۰۹ استیلای اتابک عمادالدین زنگی بر شهر حماة
- ۴۰۹ گشودن عمادالدین زنگی دژ اثارب را و هزیمت فرنگان
- ۴۱۰ واقعهٔ عمادالدین زنگی با پسران ارتق
- ۴۱۰ افتادن دبیس بن صدقه در اسارت اتابک زنگی
- ۴۱۱ حرکت اتابک زنگی به بغداد و منهزم شدن او
- ۴۱۲ حملهٔ فرنگان بر مردم حلب
- ۴۱۲ محاصرهٔ المسترشد بالله شهر موصل را
- ۴۱۳ بازپس گرفتن صاحب دمشق شهر حماة را
- ۴۱۳ محاصرهٔ اتابک زنگی قلعهٔ آمد را...
- ۴۱۴ استیلای اتابک زنگی بر قلاع کردان هکاری و قلعهٔ کواشی
- ۴۱۶ محاصرهٔ اتابک زنگی شهر دمشق را
- ۴۱۷ فتنهٔ میان الراشد بالله و سلطان مسعود سلجوقی...
- ۴۱۸ جنگ سپاهیان حلب با فرنگان

بیست تاریخ ابن خلدون

- ۴۱۹ محاصره کردن اتابک زنگی شهر حمص را...
۴۲۰ حرکت رومیان به شام و تصرف ایشان بزاعه را
۴۲۲ استیلای اتابک زنگی بر بعلبک
۴۲۲ محاصره کردن اتابک زنگی شهر دمشق را
۴۲۴ استیلای اتابک بر شهر زور و اعمال آن
۴۲۵ صلح اتابک زنگی با سلطان مسعود سلجوقی و استیلای او بر اکثر دیاربکر
۴۲۶ فتح رها و غیر آن از متصرفات فرنگان
۴۲۷ کشته شدن نصیرالدین جفر نایب موصل و امارت زین الدین علی کجک بر قلعه موصل
۴۲۷ محاصره کردن اتابک عمادالدین زنگی جعبر و فنک را
۴۲۸ کشته شدن عمادالدین زنگی
۴۲۸ استیلای غازی پسر زنگی بر موصل و استیلای پسر دیگرش محمود بر حلب
۴۲۹ عصیان رها
۴۳۰ مصاهرت سیف الدین غازی با صاحب دمشق و هزیمت نورالدین محمود
۴۳۲ وفات سیف الدین غازی بن زنگی و حکومت برادرش قطب الدین مودود
۴۳۲ استیلای سلطان محمود بر سنجار
۴۳۳ نبرد نورالدین محمود در انطاکیه و کشته شدن صاحب آن...
۴۳۴ هزیمت دادن نورالدین ژوسلین را و اسارت ژوسلین
۴۳۵ استیلای نورالدین بر دمشق
۴۳۶ استیلای نورالدین بر تل باشر و محاصره کردن او قلعه حارم را
۴۳۶ استیلای نورالدین بر شیزر
۴۳۸ استیلای نورالدین بر بعلبک
۴۳۸ استیلای امیر امیران برادر نورالدین محمود بر حران سپس بازپس گرفتن آن
۴۳۹ خبر سلیمان شاه و حبس او در موصل سپس حرکتش از موصل برای سلطنت در همدان
۴۴۰ محاصره قلعه حارم و انهزام نورالدین در برابر فرنگان سپس هزیمت ایشان...
۴۴۲ فتح کردن نورالدین قلعه بانیا را
۴۴۳ آمدن شاور وزیر العاضد، نزد نورالدین به یاری خواستن...
۴۴۵ فتح نورالدین صافیثا و عریمه و منبج و جعبر را

فهرست مطالب بیست و یک

- ۴۴۶ حرکت زین‌الدین نایب موصل به اربل و استبداد قطب‌الدین
- ۴۴۷ محاصره نورالدین قلعه کرک را
- ۴۴۸ وفات قطب‌الدین صاحب موصل و امارت پسرش سیف‌الدین غازی
- ۴۴۹ استیلای نورالدین بر موصل و ابقای او سیف‌الدین غازی را بر حکومت آن
- ۴۵۰ وحشت میان نورالدین و صلاح‌الدین
- ۴۵۲ نبرد قلیج بن لیون ارمنی با رومیان
- ۴۵۲ حرکت نورالدین محمودبن زنگی به بلاد روم
- ۴۵۳ حرکت صلاح‌الدین به کرک و بازگشت او
- ۴۵۴ وفات نورالدین محمودبن زنگی و امارت پسرش اسماعیل
- ۴۵۵ استیلای سیف‌الدین غازی بر بلاد جزیره
- ۴۵۶ محاصره فرنگان بانیاس را
- ۴۵۷ استیلای صلاح‌الدین بر دمشق
- ۴۵۸ استیلای صلاح‌الدین بر حمص و حماة...
- ۴۵۹ جنگ‌های صلاح‌الدین با سیف‌الدین غازی صاحب موصل...
- ۴۶۲ عصیان صاحب شهر زور بر سیف‌الدین غازی...
- ۴۶۲ افول دولت سعدالدین کمشکین و کشته شدن او
- ۴۶۳ وفات الملك الصالح اسماعیل و استیلای پسرعمش عزالدین مسعود بر حلب
- ۴۶۳ استیلای عمادالدین بر حلب و واگذاشتن او سنجار را به عزالدین
- ۴۶۴ حرکت صلاح‌الدین به بلاد جزیره و محاصره او موصل را...
- ۴۶۷ استیلای صلاح‌الدین بر حلب و اعمال آن
- ۴۶۸ افول دولت مجاهدالدین قایماز
- ۴۶۹ محاصره صلاح‌الدین موصل را و صلح او با عزالدین مسعود
- ۴۷۱ وفات زین‌الدین یوسف صاحب اربل و حکومت برادرش مظفرالدین
- ۴۷۲ محاصره عزالدین مسعود صاحب موصل جزیره ابن عمر را
- ۴۷۳ حرکت عزالدین صاحب موصل به جزیره، بلاد الملك العادل و بازگشت او
- ۴۷۴ وفات عزالدین مسعود صاحب موصل و حکومت پسرش نورالدین
- ۴۷۴ وفات عمادالدین صاحب سنجار و حکومت قطب‌الدین

بیست و دو تاریخ ابن خلدون

- ۴۷۴ استیلای نورالدین ارسلان شاه بن مسعود صاحب موصل بر نصیبین
هزیمت الملک العادل ابوبکر بن ایوب در ماردین در برابر ارسلان شاه صاحب موصل و
- ۴۷۵ پسر عمانش ملوک جزیره
حرکت نورالدین ارسلان شاه صاحب موصل به بلاد الملک العادل ابوبکر بن ایوب در
- ۴۷۷ جزیره
- ۴۷۷ هریمت نورالدین ارسلان شاه صاحب موصل در برابر لشکر الملک العادل ابوبکر بن ایوب
- ۴۷۸ کشته شدن سنجر شاه صاحب جزیره ابن عمر و حکومت پسرش محمود
- ۴۷۹ استیلای الملک العادل ابوبکر بن ایوب بر خابور و نصیبین...
- ۴۸۱ وفات نورالدین ارسلان شاه صاحب موصل و حکومت پسرش القاهر عزالدین مسعود
وفات الملک الظاهر عزالدین مسعود و حکومت پسرش نورالدین ارسلان شاه بن مسعود
- ۴۸۱ در کفالت بدرالدین لؤلؤ
- ۴۸۲ استیلای عمادالدین زنگی بن ارسلان شاه صاحب عفر بر قلاع هکاریه و زوزان
- ۴۸۳ یاری کردن الملک الاشرف موسی بن الملک العادل بدرالدین لؤلؤ صاحب موصل را
- ۴۸۳ هزیمت عمادالدین زنگی از لشکر بدرالدین لؤلؤ
- ۴۸۴ وفات نورالدین صاحب موصل و حکومت برادرش ناصرالدین
- ۴۸۴ هزیمت لؤلؤ صاحب موصل از مظفرالدین صاحب اربل
- وفات قطب الدین محمد صاحب سنجار و حکومت پسرش عمادالدین شاهنشاه سپس
- ۴۸۵ کشته شدن او و امارت برادرش
- ۴۸۵ استیلای عمادالدین بر قلعه کواشی...
- ۴۸۷ صلح الملک الاشرف موسی بن الملک العادل با مظفرالدین
- ۴۸۸ بازگشت قلعه های هکاریه و زوزان به بدرالدین لؤلؤ
- ۴۸۹ استیلای صاحب موصل بدرالدین لؤلؤ بر قلعه شوش
- ۴۸۹ محاصره مظفرالدین موصل را
- ۴۹۰ شورش ساکنان قلعه عمادیه بر بدرالدین لؤلؤ...
- ۴۹۱ حرکت مظفرالدین صاحب اربل به اعمال موصل
- ۴۹۲ حرکت تاتار به سوی بلاد موصل و اربل
- ۴۹۲ وفات مظفرالدین صاحب اربل و بازگشتن اربل به خلیفه

فهرست مطالب بیست و سه

- ۴۹۲ بقیة اخبار بدرالدین لؤلؤ صاحب موصل
- ۴۹۴ وفات بدرالدین لؤلؤ صاحب موصل و امارت پسرش الملک الصالح
- ۴۹۵ خبر از دولت بنی ایوب...
- ۴۹۷ حرکت اسدالدین شیرکوه به مصر و بازگردانیدن شاور به وزارت
- ۴۹۸ حرکت اسدالدین بار دیگر به مصر و تصرف او اسکندریه را
- ۵۰۰ استیلای اسدالدین شیرکوه بر مصر و قتل او شاور را
- ۵۰۳ وفات اسدالدین شیرکوه و امارت برادرزاده اش صلاح الدین
- ۵۰۴ واقعة سیاهان در مصر
- ۵۰۵ هجوم فرنگان به دمياط و فتح ايله
- ۵۰۶ اقامة خطبه به نام عباسیان در مصر
- ۵۰۷ اختلاف میان صلاح الدین و نورالدین
- ۵۰۸ وفات نجم الدین ایوب
- ۵۰۹ استیلای قراقوش بر طرابلس غرب
- ۵۰۹ استیلای شمس الدوله توران شاه بن ایوب بر نوبه سپس بر بلاد یمن
- ۵۱۱ واقعة عماره و کشته شدن او
- ۵۱۲ آمدن فرنگان از صقلیه به اسکندریه
- ۵۱۲ وفات کنزالدوله در صعید
- ۵۱۳ استیلای صلاح الدین بر قواعد شام بعد از وفات الملک العادل نورالدین
- ۵۱۶ نبرد صلاح الدین با الملک الصالح اسماعیل...
- ۵۱۷ حرکت صلاح الدین به بلاد اسماعیلیه
- ۵۱۷ جنگ هایی میان مسلمانان و فرنگان
- ۵۱۸ هزیمت صلاح الدین در رمله در برابر فرنگان
- ۵۱۹ محاصره فرنگان شهر حماة را
- ۵۲۰ شورش ابن المقدم در بعلبک و فتح آن
- ۵۲۰ نبردهایی با فرنگان
- ۵۲۰ خراب کردن دژ فرنگان در مخاضة الاحزان
- ۵۲۱ فتنه میان صلاح الدین قلیچ ارسلان فرمانروای روم

بیست و چهار تاریخ ابن خلدون

- ۵۲۲ حرکت صلاح‌الدین به بلاد ابن لیون ارمنی
- ۵۲۳ جنگ صلاح‌الدین در کرک
- ۵۲۴ حرکت سیف‌الاسلام طغتكین بن ایوب به یمن
- ۵۲۵ داخل شدن قلعه بیره در ایالت صلاح‌الدین و غزو او با فرنگان...
حرکت صلاح‌الدین به جزیره و استیلای او بر حران و رها و رقه و خابور و نصیبین و
سنجار و محاصره موصل
- ۵۲۷
- ۵۲۹ حرکت شاه ارمن صاحب خلاط برای یاری صاحب موصل
- ۵۳۰ نبرد فرنگان در دریای سوئس
- ۵۳۱ وفات فرخشاه
- ۵۳۱ استیلای صلاح‌الدین بر آمد و تسلیم آن به صاحب حصن کیفا
- ۵۳۲ استیلای صلاح‌الدین بر تل خالد و عین تاب
- ۵۳۳ استیلای صلاح‌الدین بر حلب و قلعه حارم
- ۵۳۴ غزوه بیسان
- ۵۳۵ نبرد کرک و حکومت الملک‌العادل ابوبکر بن ایوب بر حلب
- ۵۳۶ محاصره صلاح‌الدین موصل را
- ۵۳۸ استیلای صلاح‌الدین بر میافارقین
- ۵۳۹ بخش کردن صلاح‌الدین کشور خود را میان پسران و برادرش
همدستی کنت صاحب طرابلس با صلاح‌الدین و مخالفت او با یرنس صاحب کرک و
محاصره او و حمله به عکا
- ۵۴۰
- ۵۴۲ هزیمت فرنگان و فتح طبریه سپس عکا
- ۵۴۴ فتح یافا و صیدا و جبیل و بیروت و قلاع عکا
- ۵۴۶ رسیدن مرکب به صور و موضع گرفتن در آن
- ۵۴۶ فتح عسقلان و بلاد مجاور آن
- ۵۴۷ فتح قدس
- ۵۵۰ محاصره صور و صفد و کوبک و کرک
- ۵۵۲ غزو صلاح‌الدین در سواحل شام و صلح او با صاحب انطاکیه
- ۵۵۳ فتح جبله

فهرست مطالب بیست و پنج

۵۵۴	فتح لاذقیه
۵۵۴	فتح صهیون
۵۵۵	فتح بکاس و شغفر
۵۵۶	فتح سرمین
۵۵۶	فتح برزیه
۵۵۷	فتح درب ساک
۵۵۷	فتح بغراس
۵۵۸	صلح انطاکیه
۵۵۹	فتح کرک
۵۵۹	فتح صَفَد
۵۵۹	فتح کوبک
۵۶۰	فتح شقیف
۵۶۲	محاصره فرنگان صور شهر عکا را
۵۶۳	نبرد عکا
۵۶۵	حرکت صلاح‌الدین پس از نبرد با فرنگان به عکا
۵۶۵	بازگشت صلاح‌الدین به محاصره فرنگان در عکا
۵۶۷	رسیدن پادشاه آلمان به شام و هلاکت او
۵۶۸	نبرد مسلمانان با فرنگان در عکا
۵۷۱	وفات زین‌الدین صاحب اربل و امارت برادرش کوبکری
۵۷۲	رسیدن یاری به فرنگان از جانب مغرب
۵۷۴	استیلای فرنگان بر عکا
۵۷۵	ویران کردن صلاح‌الدین عسقلان را
۵۷۸	کشته شدن مرکیس و نشستن هانری به جای او
۵۷۹	حرکت فرنگان به قدس
۵۸۱	صلح میان صلاح‌الدین و فرنگان و رفتن پادشاه انگلیس به بلاد خود
۵۸۲	وفات صلاح‌الدین و حال پسر و برادرش بعد از او
	حرکت الملک‌العزیز از مصر و محاصره کردن او الملک‌الافضل را در دمشق و تقسیم

بیست و شش تاریخ ابن خلدون

- ۵۸۴ کردن آن دو ولایات را میان خود
- ۵۸۴ محاصرهٔ العزیز بار دیگر دمشق را و به هزیمت رفتن او
- ۵۸۵ استیلای الملک العادل بر دمشق
- فتح الملک العادل ابوبکر بن ایوب یافا را و استیلای فرنگان بر بیروت و محاصره کردن ایشان تبین را
- ۵۸۶ وفات طفتکین بن ایوب در یمن و حکومت پسرش اسماعیل سپس سلیمان بن تقی الدین شاهنشاه
- ۵۸۸ رفتن الملک العادل ابوبکر بن ایوب به جزیره و محاصرهٔ او ماردین را
- ۵۸۹ وفات الملک العزیز صاحب مصر و حکومت برادرش الملک الافضل
- ۵۹۱ محاصرهٔ الملک الافضل دمشق را و بازگشتن او
- ۵۹۲ برداشتن الملک الکامل بن الملک العادل محاصره را از ماردین
- ۵۹۳ استیلای الملک العادل بر مصر
- ۵۹۴ حرکت الملک الظاهر و الملک الافضل به محاصرهٔ دمشق
- ۵۹۶ محاصرهٔ ماردین سپس صلح میان الملک العادل و صاحب ماردین
- ۵۹۷ گرفتن بلاد از دست الملک الافضل
- ۵۹۸ واقعهٔ الملک الاشرف با صاحب موصل
- ۵۹۸ رسیدن فرنگان به شام و صلح با ایشان
- ۵۹۹ حملهٔ ابن لیون ارمنی بر اعمال حلب
- ۶۰۰ استیلای الملک الاوحد نجم الدین بن الملک العادل بر خلاط
- ۶۰۱ حمله‌های فرنگان به شام
- ۶۰۱ حملات گرج بر خلاط و اعمال آن و تصرف ایشان ارجیش را
- ۶۰۲ استیلای الملک العادل بر خابور و نصیبین و سنجار و محاصرهٔ آن
- ۶۰۴ وفات الظاهر صاحب حلب و حکومت پسرش العزیز
- ۶۰۴ حکومت الملک المسعود بن الملک الکامل بر یمن
- رسیدن فرنگان از آن سوی دریا به سواحل شام و حرکت ایشان به دمیاط و محاصرهٔ آن و استیلا بر آن
- ۶۰۵
- ۶۰۸ وفات الملک العادل و تقسیم شدن کشور او میان فرزندان

فهرست مطالب بیست و هفت

- ۶۰۹ وفات الملك المنصور صاحب حماة و حکومت پسرش الملك الناصر
- ۶۰۹ حرکت صاحب بلاد روم به حلب و انهزام او و داخل شدنش در فرمان الملك الاشرف
- ۶۱۱ درآمدن موصل در فرمان الملك الاشرف و گرفتن او سنجار را
- ۶۱۴ باز ستاندن دمیاط از دست فرنگان
- وفات الملك الاوحد نجم الدین العادل صاحب خلاط و حکومت برادرش الملك الظاهر
- ۶۱۶ غازی بر آن شهر
- فتنه میان الملك المعظم و برادرانش الملك الكامل و الملك الاشرف و حوادثی که در این
- ۶۱۶ ایام به وقوع پیوست
- ۶۱۸ وفات الملك المعظم صاحب دمشق و حکومت پسرش الملك الناصر سپس...
- ۶۱۹ استیلای الملك المظفرین الملك المنصور بر حماة از دست برادرش الملك الناصر
- ۶۱۹ گرفتن الملك الاشرف بعلبک را از الملك الامجد و اقطاع آن به برادرش اسماعیل بن العادل
- ۶۲۰ نبرد میان جلال الدین خوارزمشاه و الملك الاشرف و استیلای او بر خلاط
- حرکت الملك الكامل به یاری الملك الاشرف و هزیمت جلال الدین در برابر
- ۶۲۱ الملك الاشرف
- استیلای الملك العزیز صاحب حلب بر شیزر و مرگ او و جانشینی پسرش الملك الناصر
- ۶۲۳ پس از او
- ۶۲۳ فتنه کیقباد صاحب بلاد روم و استیلای او بر خلاط
- ۶۲۴ وفات الملك الاشرف و استیلای الملك الكامل بر متصرفات او
- ۶۲۴ وفات الملك الكامل و حکومت پسرش الملك العادل
- ۶۲۵ اخبار خوارزمیان
- ۶۲۵ حرکت الملك الصالح ایوب به مصر و دربند کردن الملك الناصر او را
- ۶۲۶ وفات شیرکوه صاحب حمص و حکومت پسرش ابراهیم الملك المنصور
- ۶۲۶ خلع الملك العادل و اعتقال او و استیلای برادرش الملك الصالح بن ایوب بر مصر
- ۶۲۷ فتنه خوارزمیان
- ۶۲۸ اخبار حلب
- اختلاف میان الملك الصالح ایوب با عم خود الملك الصالح اسماعیل بر سر دمشق و
- ۶۲۸ استیلای ایوب بر آن